

ልዩ ትምህርት ምንድን ነው?

አንድ ልጅ ልዩ ትምህርት ሲያገኝ፣ የሕዝብ ትምህርት ቤት ለተማሪው ፍላጎት የተለየ ብጁ አገልግሎቶችን እና መመሪያዎችን ይሰጣል ማለት ነው። ልዩ ትምህርት የሚገኘው የአካል ጉዳተኞች ትምህርት ሕግ (Individuals with Disabilities Education Act, IDEA) በተባለው የፌዴራል ሕግ አካል ጉዳተኛ ለሆኑ ተማሪዎች እና ወላጆቻቸው እነዚህን ግላዊ የመማር እድሎች እንዲያገኙ ልዩ ሕጋዊ መብቶችን ይሰጣል።

ልዩ ትምህርት አገልግሎት እንጂ ቦታ አይደለም።

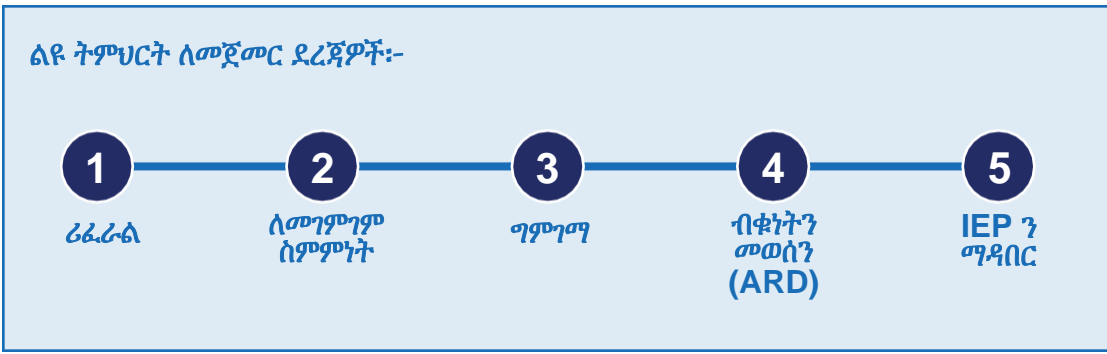

የልዩ ትምህርት አገልግሎቶች ልጅዎን እንዴት ሊረዱት ይችላሉ?

- ▶ ልጅዎ ለልዩ ትምህርት አገልግሎት ብቁ ከሆነ፣ ልጅዎ ልዩ የልጅዎን ልዩ ፍላጎቶች ለማሟላት የተነደፉ አገልግሎቶችን እና ድጋፎችን ማግኘት ይችላል።
- ▶ የልዩ ትምህርት አገልግሎቶች ግላዊ ፕሮግራሞችን ያለምንም ወጪ ይሰጣሉ እና የልዩ ትምህርት አስተማሪዎች እና አገልግሎት አቅራቢዎችን እንደ የሙያ ቴራፒስቶች፣ የአካል ቴራፒስቶች፣ የንግግር-ቋንቋ ፓቶሎጂስቶች እና የዲስሌክሲያ ትምህርት አቅራቢዎችን ሊያካትቱ ይችላሉ።

ልዩ የትምህርት ሂደት፡-

ወላጆች በማንኛውም ጊዜ የልዩ ትምህርት ግምገማ የመጠየቅ መብት አላቸው። ትምህርት ቤቶች የልዩ ትምህርት አገልግሎት የሚፈልግ አካል ጉዳተኛ ሲጠረጠር ተማሪን ለግምገማ መላክ ይጠበቅባቸዋል። የ ልዩ ትምህርት ሂደቱን ደረጃዎች መረዳት አስፈላጊ ነው።

የልዩ ትምህርት አገልግሎቶችን መቀበል፡-

IEPን ተግባራዊ ማድረግ

እንደ ወላጅ ስለመብቶችዎ ተጨማሪ መረጃዎች ከዚህ በታች ይገኛሉ፡-

SPEDTEX
Special Education Information Center

የልዩ ትምህርት እገዛ ለወላጆች

spedtex.org
1-855-773-3839

የወላጆች መመሪያ ለ ARD ሂደት
bit.ly/ParentsARD

የሥርዓት ጥበቃዎች ማስታወቂያ
bit.ly/ParentsNPS

የአካል ጉዳተኛ ተማሪዎች አንዳንድ ጥበቃዎችን የሚያቀርቡ ሌሎች የፌዴራል ሕጎች ቢኖሩም - እንደ 1973 የመልሶ ማቋቋሚያ ሕግ ክፍል 504 - IDEA ልዩ መብቶች ያሉት በሕግ መሠረት ብቻ ነው። ይህ ሰነድ እነዚህን መብቶች ያጠቃልላል።

1 የልዩ ትምህርት ግምገማ ሪፈራል ተደረገ።

ሪፈራል ማለት፦

- ▶ የሕዝብ ትምህርት ቤት ልጅዎ ስኬታማ ለመሆን የልዩ ትምህርት አገልግሎቶችን የሚፈልግ አካል ጉዳተኛ ሊሆን እንደሚችል ሲሰማው በሕግ የሚፈለግ ነው።
- ▶ ወላጅ ሲያቀርቡ የልዩ ትምህርት ግምገማ ጥያቄ ተጠርቷል። ጥያቄ ለትክክለኛው የሰራተኛ አባል በጽሁፍ መቅረብ አለበት። ትምህርት ቤቱ በግምገማ ይቀጥል እንደሆነ መረጃ በመስጠት ምላሽ ይሰጣል።

ትምህርት ቤቱ በ15 የትምህርት ቀናት ውስጥ በጽሁፍ ምላሽ መስጠት አለበት።

2 ልጅዎን እንዲገመገም ለትምህርት ቤቱ ፍቃድ ሰጥተው እንደሆነ ይጠየቃሉ።

ለመገምገም ፍቃድ ማለት፦

- ▶ በልዩ ቦታ ላይ ልጅዎን እንዲገመገሙ እና እንዲገመገሙት በልዩ የሰለጠኑ ሰዎች ለመስጠት የመረጡት ፍቃድ።
- ▶ ትምህርት ቤቱ የልጅዎን ግምገማ ማጠናቀቅ ያለበትን የጊዜ መስመር ለመጀመር በትምህርት ቤቱ ይጠቀምበታል።

ከአንዳንድ በስተቀር፣ ግምገማ በ45 የትምህርት ቀናት ውስጥ መጠናቀቅ አለበት።

3 ግምገማ የሚከናወነው በሰለጠኑ ባለሙያዎች ቡድን ነው።

ግምገማ ማለት፦

- ▶ የትምህርት ምክሮችን እና የልጅዎን ጥንካሬዎች፣ ፍላጎቶች እና ተግዳሮቶች በተመለከተ መረጃን የሚያጠቃልለው ሙሉ የግለሰብ እና የመጀመሪያ ደረጃ ግምገማ (Full Individual and Initial Evaluation, FIIE) ይባላል። በተጠረጠረ የአካል ጉዳት ላይ ስልጠና ያላቸው ባለሙያዎች መሳተፍ አለባቸው። ለምሳሌ፣ ዲስሌክሲያ ከተጠረጠረ እንደ ፍቃድ ያለው የዲስሌክሲያ ቴራፒስት ያለ ሰው።
- ▶ ያለ ምንም ወጪ ተከናውኗል። በትምህርት ቤቱ ግምገማ ካልተሰማሙ፣ የገለልተኛ የትምህርት ግምገማ (Independent Educational Evaluation, IEE) መጠየቅ ይችላሉ። ይህ የሚደረገው በትምህርት ቤቱ ውስጥ ተቀጥሮ በማይሠራ ሰው ነው።

4 የመግቢያ፣ ግምገማ እና ማሰናበት (ADMISSION, REVIEW AND DISMISSAL, ARD) ኮሚቴ ልጃችሁ ለልዩ የትምህርት አገልግሎቶች ብቁ መሆኑን ለመወሰን ይሰበሰባሉ።

የARD ኮሚቴው ማለት፦

- ▶ እርስዎን፣ አስተማሪዎችን፣ የትምህርት ቤት አስተዳዳሪዎችን፣ ስለ ልጅዎ ልዩ እውቀት ያላቸው እና ስለ ተጠርጣሪው የአካል ጉዳት ልዩ ስልጠና ያላቸው ባለሙያዎች የቡድን ስብሰብ ነው።
- ▶ በዚህ ስብሰባ ላይ፣ የልጅዎን የግምገማ ሪፖርት በመወያየት፣ የልጅዎን ጥንካሬዎች እና የፍላጎት ቦታዎችን መለየት እና ከዚያም ልጅዎ የአካል ጉዳት እንዳለበት እና የልዩ ትምህርት አገልግሎቶችን አስፈላጊነት ለመወሰን ይሆናል።

የግምገማ ሪፖርቱ አንዴ ከተጠናቀቀ፣ የARD ኮሚቴ ብቁነትን ለመወሰን እና IEPን ለማዘጋጀት 30 የቀን መቁጠሪያ ቀናት አሉት።

በ IEP ውስጥ መሆን ምንድን ነው?:-

IEP ለልጅዎ የተወሰኑ ክፍሎችን መፍታት አለበት፣ እነዚህንም ጨምሮ:-

PLAAFP

- » የአካዳሚክ ስኬት እና የተግባር አፈጻጸም (Present Levels of Academic Achievement and Functional Performance, **PLAAFP**) ደረጃዎች:- የግምገማ ሪፖርቱ እና ሌሎች መረጃዎች ላይ በመመስረት የARD ኮሚቴ የልጅዎን ችሎታዎች፣ ክህሎቶች እና ተግዳሮቶች ይጽፋል።

ግቦች

- » የሚለኩ ዓመታዊ ግቦች:- ግቦች በልጅዎ ልዩ ፍላጎቶች ላይ እንዲያተኩሩ እና ልጅዎ እድገት እንዲያደርግ የሚጠበቅበትን ጊዜ ለመግለፅ ይዘጋጃሉ።
 - ልጅዎ ዲስሌክሲያ ካለበት፣ ለምሳሌ፣ ግቡ በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የንባብ እድገትን ወይም ቅልጥፍን ማሻሻል ላይ ሊያተኩር ይችላል።

መመሪያ እና አገልግሎቶች

- » በልዩ ሁኔታ የተነደፈው መመሪያ፣ ተዛማጅ አገልግሎቶች፣ እና ተጨማሪ እርዳታዎች እና አገልግሎቶች የሚሰጥ መግለጫ። መመሪያው እና አገልግሎቶቹ በልጅዎ ልዩ ፍላጎቶች ላይ ተመስርተው ይለያያሉ። ለምሳሌ፣ ልጅዎ ዲስሌክሲያ እንዳለበት ከተለየ:-
 - በልዩ ሁኔታ የተነደፈው መመሪያ ዲስሌክሲያ ያለባቸውን ተማሪዎች ለመርዳት እና በ ዲስሌክሲያ መመሪያ መጽሃፍ መሰረት የታየውን ፕሮግራም በመጠቀም በከፍተኛ የሰለጠነ አቅራቢ ለማስተማር በመደበኛነት የተያዘውን ጊዜ ይጨምራል፤
 - ተዛማጅ አገልግሎቶች የልጅዎን ጥሩ የሞተር ክህሎት ለማሻሻል ከሞያ ቴራፒስት የሚሰጠው ድጋፍን ሊያካትቱ ይችላሉ እሱ ወይም እሷ በእጅ ጽሁፍም ቢታገል፤ እንዲሁም
 - ተጨማሪ እርዳታዎች እና አገልግሎቶች ልጅዎን የንግግር እና የጽሑፍ ስራዎችን ለመጻፍ አማራጮችን መመዘገብን ሊያካትቱ ይችላሉ።

ግምገማዎች

- » ልጅዎ በግዛቶችና እና በዲስትሪክት አቀፍ ግምገማዎች እንዴት እንደሚሳተፍ መረጃ፣ እንደ ተጨማሪ ጊዜ ያሉ ማረፊያዎች አስፈላጊ መሆናቸውን ጨምሮ።

ሽግግር

- » የሽግግር አገልግሎቶች:- ልጅዎ 14 ዓመት ሲሞላው፣ IEP ከሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት በኋላ ለልጅዎ ዕቅዶችን መመዘገብ እና የልጅዎ የልዩ ትምህርት አገልግሎቶች በአቅዶቹ ላይ ለመስራት እንዴት እንደሚስተካከሉ መጀመር አለበት።

ምደባ

- » IEP የልጅዎን ትምህርታዊ ምደባ ያስተውላል። የምደባ ውሳኔዎች የሚመሩት በትንሹ ገዳቢ አካባቢ (least restrictive environment, LRE) ውስጥ ትምህርት ለመስጠት ነው። የLRE አላማ በልጅዎ ልዩ ፍላጎቶች መሰረት ልጅዎን የአካል ጉዳት ከሌላቸው ልጆች ጋር በክፍል ውስጥ እንዲካተት ማድረግ ነው።

ይህ ቅጽ የሙባቶች ማጠቃለያ ነው፣ ሪፈራል ከተሰራ በኋላ ለወላጆች መሰጠት ያስፈልጋል። ፊርማዎ ቅጹን እንደተቀበሉ እንደ እውቅና ብቻ ያገለግላል። ስለሙባቶች ተጨማሪ መረጃ ለማግኘት፣ የ ሥርዓት ጥበቃዎች ማስታወቂያ እና የ ወላጅ መመሪያ ለ ARD ሂደት ይከልሱ።

ስም ተምሃራይ:-

መለለዩ ቁጽሪ ተምሃራይ:-

የወላጅ ወይም የአሳዳጊ ስም

ፊርማ

ቀን